

**NACIONALNI AKCIONI PLAN ZA PRIMJENU REZOLUCIJE
SAVJETA BEZBJEDNOSTI UJEDINJENIH NACIJA 1325**

ŽENE MIR I BEZBJEDNOST

**CRNA GORA
MINISTARSTVO ODBRANE**

NACIONALNI AKCIONI PLAN
ZA PRIMJENU REZOLUCIJE
SAVJETA BEZBJEDNOSTI
UJEDINJENIH NACIJA 1325

ŽENE MIR I BEZBJEDNOST

UVODNA RIJEČ

Uvaženi čitaoci/teljke,

Zadovoljstvo mi je da vam predstavim brošuru koja se fokusira na pitanje od globalnog značaja.

Crna Gora se, kao članica Ujedinjenih nacija, obavezala na primjenu brojnih rezolucija, među kojima je i Rezolucija Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – žene, mir i bezbjednost. Usvajanjem ovog dokumenta 2000. godine, stvorila se kvalitetna pretpostavka za usmjerenje pažnje na unaprijeđenje rodne ravnopravnosti i njene implementacije u pitanjima mira i bezbjednosti, na globalnom nivou.

Međunarodna zajednica je prepoznala poseban značaj uloge žena u prevenciji i rješavanju konflikata, pregovaračkim procesima, izgradnji mira, post-konfliktnoj rekonstrukciji i humanitarnim odgovorima. Kod pitanja ravnopravnosti, od izuzetne važnosti je i zaštita osjetljivih grupa, prije svega žena i djece, te potpuna zaštita njihovih prava u konfliktnim situacijama.

Integrisanje rodne ravnopravnosti, u svim institucijama sektora bezbjednosti je od vitalnog značaja. Odgovornim odnosom u ovoj oblasti, doprinosimo promovisanju osnovnih principa ljudskih prava, koja predstavljaju jednu od najznačajnijih tekovina savremene civilizacije. Diverzifikovane institucije predstavljaju refleksiju ravnopravnosti unutar društva, što doprinosi efikasnijem ispunjavanju njihovih misija i zadataka. Dodatni razlog da se ova tema kontinuirano afirmiše, podstaknut je savremenim bezbjednosnim izazovima, čija rastuća kompleksnost iziskuje inkluzivan pristup svih društvenih aktera, u cilju pružanja adekvatnih odgovora.

Crna Gora po drugi put implementira Akcioni plan za primjenu Rezolucije, pri čemu ne zaostaje za mnogo razvijenijim društvima. Usvajanjem akcionih planova težimo da, identifikacijom prioriteta i odgovornosti, uz alociranje odgovarajućih resursa, što uspješnije balansiramo između standarda i obaveza propisanih Rezolucijom i nacionalnih potreba. Pored konkretne uloge, akcioni planovi služe i za promociju nacionalnih politika, najboljih praksi, sredstava i smjernica, u cilju povećanja društvene svijesti o pitanjima žena, mira i bezbjednosti. Akcioni plan uključuje brojne aktere na državnom nivou, a s ponosom ističem i ulogu nevladinog sektora. Imajući u vidu da govorimo o pitanju koje je od opšteg društvenog značaja, te kao takvo predstavlja i odgovornost svih nas, posebno me raduje velika posvećenost i angažovanost svih činilaca koji doprinose ispunjavanju zadatih strateških ciljeva.

Svjesni smo činjenice da tok vremena čini civilizaciju sve kompleksnijom, te unaprijeđenje mehanizama primjene Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 i njoj pratećih rezolucija, ne smije zaostajati i mora se u budućnosti implementirati još većim intenzitetom.

Na kraju, iskreno se nadam da će svi naši zajednički napori učiniti društvo rodno osvješćenijim i ravnopravnijim, te unaprijediti vrijednosti na kojima počiva, kako bi svi zajedno doprinijeli da svijet u kojem živimo bude bolje mjesto za sve nas.

prof. dr Olivera Injac

Sadržaj

Lista skraćenica:.....	8
1. UVOD	9
2. PRIMJENA REZOLUCIJE SBUN 1325 NA NACIONALNOM NIVOU	12
2.1. Prvi nacionalni Akcioni plan.....	13
2.2. Drugi nacionalni Akcioni plan	15
2.2.1. Program sprovođenja Akcionog plana za primjenu Rezolucije SBUN 1325 za 2021-2022.....	27
3. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE O SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA ZA PRIMJENU R SBUN 1325.....	39

Lista skraćénica:

- MO – Ministarstvo odbrane
- VCG – Vojska Crne Gore
- MUP – Ministarstvo unutrašnjih poslova
- MPLJMP – Ministarstvo pravde, ljudskih i manjinskih prava
- MFSS - Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
- MVP – Ministarstvo vanjskih poslova
- MPNKS - Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta
- ANB – Agencija za nacionalnu bezbjednost
- UP – Uprava policije
- UPiC – Uprava prihoda i carina
- UIKS – Uprava za izvršenje krivičnih sankcija
- UZK – Uprava za kadrove
- PA – Policijska akademija
- MONSTAT – Uprava za statistiku
- NVO – nevladine organizacije
- UNDP – Razvojni program Ujedinjenih nacija
- NATO – Sjevernoatlanski savez
- SEESAC – Centar za kontrolu malokalibarskog i lakog naoružanja za Jugoistočnu i Istočnu Evropu
- CEDAW – Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena
- MRG – Međuresorska radna grupa za izradu i praćenje realizacije Programa iz Akcionog plana za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 – žene, mir i bezbjednost (2019-2022), za period 2021-2022. godina

1. UVOD

Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija usvojio je 31. oktobra 2000. godine Rezoluciju 1325 o ženama, miru i bezbjednosti (u daljem tekstu: R SBUN 1325). Rezolucija potvrđuje važnu ulogu žena u sprječavanju i rješavanju sukoba, mirovnim pregovorima, izgradnji mira, očuvanju mira, humanitarnim odgovorima i u postkonfliktnoj obnovi, te naglašava važnost njihovog ravnopravnog učestvovanja i potpunog uključivanja u sve napore za održavanje i promociju mira i bezbjednosti.¹

Ova rezolucija, osim što poziva sve aktere da uključe rodnu perspektivu u sve segmente postizanja gorepomenutih ciljeva, poziva i strane u sukobu da preduzmu neophodne mjere u cilju zaštite žena i djevojčica od rodno-zasnovanog nasilja, seksualnog uznemiravanja i zlostavljanja u oružanim sukobima.

U cilju postizanja svojih ciljeva R SBUN 1325 se bazira na četiri stuba:

- **učesće;**
- **zaštita;**
- **prevencija;**
- **pomoć i oporavak.**²

¹ Office of the Special Adviser on Gender, Landmark resolution on Women, Peace and Security. Unos: <https://www.un.org/womenwatch/osagi/wps/> (pristupljeno: 6. avgusta u 14.51)

² United Nations official site, Peace Is Synonymous With Women's Rights. Unos na: <https://www.un.org/en/un-chronicle/peace-synonymous-women%E2%80%99s-rights> (pristupljeno: 9. avgusta u 9.58)

Značaj R SBUN 1325 se ogleda i u donošenju pratećih rezolucija koje se oslanjaju na nju i to:

- R SBUN 1820 (2008) tretira pitanja seksualnog nasilja u konfliktnim i post-konfliktnim situacijama i naglašava značaj prevencije seksualnog nasilja nad ženama i kažnjavanja učinilaca;
- R SBUN 1888 (2009) se oslanja na RSB 1820 i posebnu pažnju poklanja zaštiti žena i djevojčica od seksualnog nasilja u oružanim sukobima. Ona zahtijeva imenovanje specijalnog predstavnika generalnog sekretara, kao i formiranje ekspertskih timova, koji bi djelovali u okviru Ujedinjenih nacija na terenu, u cilju djelotvornije koordinacije, primjene i izvještavanja o primjeni RSB 1820;
- R SBUN 1889 (2009) stavlja akcenat na zaštitu žena i djevojčica u post-konfliktnim situacijama. Ona poziva na preduzimanje dodatnih mjera za povećanje učešća žena u svim fazama: rješavanju sukoba, post-konfliktnom planiranju i izgradnji mira, uključujući donošenje političkih i ekonomskih odluka, suzbijanje stereotipa i promovisanje ženskog liderstva i kapaciteta, upravljanje programima pomoći, te podršku ženskim organizacijama;
- R SBUN 1960 (2010) poziva na stvaranje konkretnih koraka i institucionalnih mehanizama za prevenciju i zaštitu od seksualnog nasilja u sukobima, kao ozbiljne povrede ljudskih prava i međunarodnog prava, a donesena je kao odgovor na spor napredak u rješavanju pitanja seksualnog nasilja u oružanim sukobima, posebno nad ženama i djecom;
- R SBUN 2106 (2013) ukazuje na spor napredak u primjeni važnih aspekata RSB 1960 i poziva na preduzimanje djelotvornih mjera u procesuiranju i reagovanju na slučajeve seksualnog nasilja, što bi znatno doprinijelo održavanju međunarodnog mira i sigurnosti;

- R SBUN 2122 (2013) poziva na kontinuiranu primjenu RSB 1325 i nacionalnih akcionih planova, te unapređenje sistema koordinacije, monitoringa i evaluacije. Poseban fokus stavlja na žensko liderstvo i veće učešće žena u praćenju napretka tokom rješavanja konflikata i očuvanju mira;
- R SBUN 2242 (2015), osma rezolucija Savjeta bezbjednosti o ženama, miru i bezbjednosti, predstavlja učešće žena kao centralnu komponentu napora za rješavanje izazova sadašnjeg globalnog konteksta, uključujući i porast nasilnog ekstremizma, klimatskih promjena i velikog broja raseljenih osoba. Ona jasno pokazuje suštinsku vezu između učešća žena i održivog mira i bezbjednosti³;
- R SBUN 2467 (2019), koja naglašava značaj eliminacije seksualnog nasilja iz konflikata, kroz uspostavljanje novih mjera za države članice UN-a, u cilju eliminacije, praćenja slučajeva u kojima se ovakav vid nasilja pojavljuje i identifikovanje potrebnih mjera za podršku žrtvama;
- R SBUN 2493 (2019), podstiče države članice da se obavežu na sprovođenje devet prethodno usvojenih rezolucija i odnosi se na one koji štite i promovišu ljudska prava;
- R SBUN 2538 (2020) se odnosi specifično na ulogu žena u sklopu mirovnih snaga. Neki od glavnih elemenata rezolucije odnose se na potrebu povećanja broja žena u UN misijama, na potrebu saradnje prilikom treninga i izgradnje kapaciteta, uspostavljanje mreža i data ženskog osoblja, poziva na poboljšanje bezbjednosti ženskog osoblja u misijama i zahtijeva odgovarajući smještaj za žensko osoblje misija.

U skladu sa pomenutim, zemlje članice UN-a donose nacionalne akcione planove o sprovođenju R SBUN 1325.

³ <https://www.gov.me/dokumenta/cac99749-4aaf-497f-a012-f393ef6eb5a0>

2. PRIMJENA REZOLUCIJE SBUN 1325 NA NACIONALNOM NIVOU

Ministarstvo odbrane u donošenju nacionalnih akcionih planova za primjenu Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325 (u daljem tekstu: NAP), ima ulogu inicijatora i nadležnost za praćenje i izvještavanje o sprovođenju aktivnosti propisanih njime. Prvi NAP za period 2017-2018, usvojen je februara 2017. godine. Drugi po redu, trenutno važeći, NAP Vlada je usvojila septembra 2019. godine, sa Programom sprovođenja za period 2019-2020. godina. Kako u prvom tako i drugom NAP, nastavlja se sa definisanim prioritetima koji obuhvataju tri ključna područja za primjenu ove rezolucije, i to:

- povećanje učešća žena u odlučivanju i mirovnim procesima;
- zaštita žena i djevojaka u konfliktnim zonama;
- integracija rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije.

“Svjesni činjenice da uključivanje rodne perspektive umnogome doprinosi uspješnijoj realizaciji misija i zadataka, Vojska Crne Gore je u potpunosti posvećena i aktivno radi na implementaciji Rezolucije SB UN 1325 i rodnih politika.“

Načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore, brigadni general Milutin Đurović

Nacionalni akcioni planovi se temelje na međunarodnom i domaćem pravnom okviru. Tako, međunarodni pravni okvir NAP je definisan Pekinškom deklaracijom i Platformom za akciju (1995), Konvencijom o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW), Konvencijom Savjeta Evrope o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici, NATO Stra-

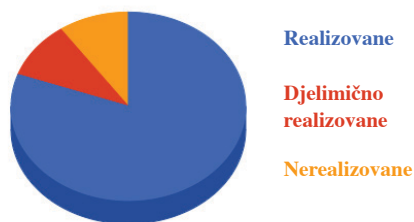
teškom komandnom direktivom (BI-SCD 40-1)⁴, NATO politikom o ženama, miru i bezbjednosti, NATO politikom o prevenciji i odgovoru na seksualno zlostavljanje i uznemiravanje, te svim pomenutim rezolucijama.⁵ Domaći pravni okvir definisan je Ustavom Crne Gore, Zakonom o rodnoj ravnopravnosti, kao i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima i opšte prihvaćenim pravilima međunarodnog prava, koja su sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, dok je strateški okvir ovog dokumenta, te time i njegovi ciljevi, definisan Nacionalnom strategijom održivog razvoja do 2030. godine, Strategijskim pregledom odbrane Crne Gore i Dugoročnim planom razvoja odbrane 2019-2028.⁶

2.1. Prvi nacionalni Akcioni plan

Prvi dvogodišnji NAP, usvojen 2017. godine je sadržao devet ciljeva i 41 aktivnost koja je bila usmjerena ka njihovom ostvarenju. Definirao je mjere i aktivnosti na integriranju pitanja rodne ravnopravnosti u procese reforme sektora bezbjednosti na svim nivoima na kojima se donose odluke, kreira i sprovodi politika.

Od pomenutog broja aktivnosti, 33 su realizovane, što u procentualnom smislu čini 75%, četiri su djelimično realizovane (procentualno 9,09%), dok četiri (procentualno, 9,09%) nijesu realizovane.

Aktivnosti iz prvog NAP

⁴ Bi-Strategic Command Directive (BI-SCD) 40-1

⁵ Program sprovođenja NAP za primjenu R SBUN 1325

- Žene, mir i bezbjednost u Crnoj Gori (2019-2022) za period 2021-2022. godina, str. 3-4.

⁶ Program sprovođenja NAP za primjenu R SBUN 1325

- Žene, mir i bezbjednost u Crnoj Gori (2019-2022) za period 2021-2022. godina, str. 3-4.

Nalazi evaluacije su pokazali da je uspostavljen nedostajući pravni okvir, koji je neophodan za primjenu NAP, te da je usvojena većina dokumenta čije je usvajanje bilo predviđeno ovim planom. Takođe, u nalazima evaluacije se konstatuje da su u dvogodišnjem periodu formirani potrebni institucionalni mehanizmi; održane brojne obuke po pitanju rodne ravnopravnosti; povećan broj žena koje učestvuju u mirovnim misijama, te broj žena na rukovodećim položajima u sektoru bezbjednosti, kao i u međunarodnim institucijama, na mjestima ambasadoriki i u konzulatima.⁷

Broj žena je povećan u sistemu bezbjednosti, čemu je primjena aktivnosti iz NAP-a nedvosmisleno doprinijela. Jedan od primjera koji ukazuje na navedeno jeste trend rasta broja žena pripadnica Vojske Crne Gore.

Godina	Procenat zastupljenosti žena u VCG	Procenat zastupljenosti žena policijskih službenica u UP
2017.	9,70%	9,95%
2018.	10,17%	11,40%
2019.	11,49%	11,19%
2020.	14,69%	12,53%
2021.	14,90%	12,53%

Tabelarni prikaz porasta broja žena u Vojski Crne Gore i Upravi policije, od usvajanja prvog NAP-a do III kvartala 2021.

⁷ NAP za primjenu R SBUN 1325, Program sprovođenja 2019-2020, str. 10.

2.2. Drugi nacionalni Akcioni plan

Drugim NAP usvojenim u 2019. godini, pored tri ključna strateška cilja, nastavilo se sa realizacijom devet operativnih ciljeva i to:

- Osnaživanje uloge institucionalnih mehanizama za praćenje primjene i sprovođenja NAP za implementaciju R SBUN 1325 i pratećih rezolucija;
- jačanje rodne perspektive kroz učešće u međunarodnim aktivnostima na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija;
- integrisanje rodne perspektive uključujući i aktivnosti na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija u obrazovne programe na svim nivoima, posebno onih koje se odnose na rodne aspekte ljudske bezbjednosti i očuvanje mira u cilju integrisanja rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije;
- uvođenje rodno balansirane zastupljenost u aktivnostima sistema bezbjednosti;
- povećanje zastupljenosti žena u aktivnostima i procesima donošenja odluka u sektoru bezbjednosti i izgradnje mira;
- podizanje nivoa svijesti o rodno zasnovanoj diskriminaciji, rodno zasnovanom nasilju i nasilju nad ženama i uspostavljanje djelotvorne preventivne zaštite žena i djevojaka od rodno zasnovane diskriminacije, rodno zasnovanog nasilja i nasilja nad ženama;
- podizanje nivoa svijesti šire javnosti o problemu trgovine ljudima i uspostavljanje djelotvorne preventivne zaštite žena i djevojaka od trgovine ljudima;
- unaprijeđenje saradnje na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija i
- unapređenje efikasnosti praćenja realizacije NAP za primjenu R SBUN 1325 i pratećih rezolucija.

Ukupan broj aktivnosti, koje su bile predviđene Programom sprovođenja NAP za 2019-2020. godinu, a koje su proizilaze iz operativnih ciljeva bio je **40**.

3 strateška cilja

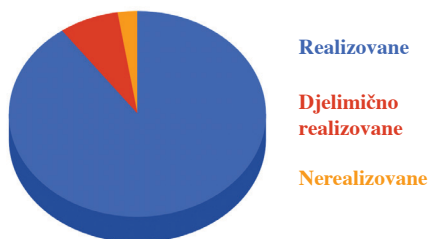
9 operativnih ciljeva

40 aktivnosti

*Broj strateških i operativnih ciljeva NAP i aktivnosti Programa sprovođenja
Akcionog plana za 2019. i 2020. godinu*

Izvještaje o realizaciji aktivnosti iz ovog programa, Vlada je usvojila u aprilu 2020. i 2021. godine. Posljednjim izvještajem je naznačeno da je ukupan broj aktivnosti, koje su bile predviđene Programom bio 40, od čega je realizovano njih 36 ili 90%, djelimično su realizovane tri, što u procentualnom smislu čini 7,5%, dok jedna aktivnost, koja čini 2,5% od ukupnog broja aktivnosti, nije realizovana.

**Aktivnosti iz drugog NAP
Program sprovođenja 2019-2020**

Neke od najznačajnijih aktivnosti koje su realizovane Programom sprovođenja 2019-2020. su:

- Učešće žena u misijama** - Da bi se povećao broj žena u sektoru bezbjednosti i u međunarodnim misijama i operacijama, preduzete su planske promotivne aktivnosti i kampanje, koje su imale fokus na žensku populaciju kao ciljnu grupu. Kada je riječ o povećanju broja žena profesionalnih vojnih lica koje su učestvovalle u međunarodnim misijama i operacijama, od 2010. do 2019. godine ukupno devet **žena** je učestvovalo u međunarodnim misijama i operacijama, a samo u 2020. godini njih sedam je uzelo učešća. Ono što je pohvalno, za razliku od prethodnih godina, predstavlja činjenica da su pripadnice VCG učestvovalle u svim misijama u kojima su pripadnici VCG učestvovali i to: misiji RS Avganistan, ATALANTA Somalija, MINURSO Zapadna Sahara i jedna službenica u NATO misiji na Kosovu. Takođe,

oficirka VCG se od 2018. godine nalazi na poziciji rodne savjetnice u NATO komandnoj strukturi SHAPE, a angažovana je na aktivnostima u vezi R SBUN 1325. Pratio se trend zastupljenosti žena u diplomatsko-konzularnim misijama na pozicijama savjetnika/ca za odbranu u Stalnoj misiji Crne Gore pri NATO udio žena je 67%; na pozicijama ambasadorke/generalnih konzulica u 2019. godini bilo je raspoređeno osam žena, a u 2020. godini jedanaest ambasadorki/šefica misija/generalnih konzulica. Polazna vrijednost bila je 17,5%, a ciljna vrijednost je bila povećanje zastupljenosti žena na ovim pozicijama na 20%. Na kraju izvještajnog perioda ovaj procenat iznosi 31,70%.

- ***Povećanje broja žena u bezbjednosnom sektoru*** – na kraju sprovođenja Programa žene u MO su bile zastupljene u procentu od 55,6%. Njih 43,24% u kategoriji ekspertske rukovodnog kadra i 50% u kategoriji visoko rukovodnog kadra, u odnosu na broj raspoređenih/postavljenih na tim nivoima. Na komandnim dužnostima u VCG, na kraju istog perioda bilo je 12 žena, a povećan je i ukupan broj pripadnica VCG sa 11,49% u 2019. godini, na 14,69% u 2020. godini, a u 2021. godini 14,90% žena od ukupnog broja zaposlenih i 9,91% žena profesionalnih vojnih lica od ukupnog broja profesionalnih vojnih lica. U ANB zastupljenost žena je u istom periodu 35%, a na pozicijama visoko rukovodnog kadra 31%, dok u UP 14,90% je žena od ukupnog broja zaposlenih i 12,53% policijskih službenica u ukupnom broju policijskih službenika/ca.
- ***Promotivne aktivnosti*** - U sklopu sprovođenja promotivnih aktivnosti na privlačenju kadrova za potrebe VCG i promocije mogućnosti za obrazovanje na inostranim vojnim akademijama i stipendiranje studenata, pripadnici MO i VCG su posjetili crnogorske srednje škole, fakultete i organizovali predavanja, te projekat „*Građanski sat*” i vojne sajmove po opštinama Crne

Gore, gdje je promovisan značaj učešća žena profesionalnih vojnih lica. Takođe, pripadnici/ce VCG koji su učestvovali u mirovnim i humanitarnim misijama, predstavili su svoja iskustva u srednjim školama, sa posebnim naglaskom na humanu dimenziju i značaju vojne profesije za državu i društvo u cjelini. Projekat koji privlači najviše pažnje srednjoškolske populacije i koji umnogome utiče na kreiranje pozitivne percepcije o Vojsci, a u krajnjem vojnom pozivu je *Ljetnji vojni kamp*, koji se realizuje od 2016. godine. PA je organizovala *Dane otvorenih vrata*, kao i tribine u crnogorskim srednjim školama prije raspisivanja oglasa za upis na PA. UP je realizovala kampanju „*Mi smo snaga tima - za više žena u policiji*“, u okviru koje je snimljeno šest video materijala, izrađeni su poster i brošure na predmetnu temu, sproveden veliki broj gostovanja u medijima, te promocija žene u Policiji putem bilborda u svim gradovima u kojima UP ima centre bezbjednosti.

- ***Radni tim za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru*** – krajem 2020. godine, obrazovan je Radni tim, koji čini 10 predstavnica MO i VCG, MUP i UP i ANB. Primarni zadatak Radnog tima jeste razmjena najboljih praksi i iskustava između bezbjednosnih institucija, a sve u cilju pružanja podrške ka preduzimanju aktivnosti na unaprjeđenju položaja žena u svim institucijama pojedinačno, kao i planiranju i sprovođenju zajedničkih aktivnosti.
- ***Uspostavljanje instituta Osobe od povjerenja*** – Osobe od povjerenja imenovane su u ANB, MUP, UP, PA, UIKS i UC. UP je u svim centrima i odjeljenjima bezbjednosti imenovala osobe od povjerenja, kao antidiskriminacioni mehanizam iz Rezolucije UN 1325 - Žene, mir bezbjednost i nacionalnog strateškog dokumenta za primjenu ove rezolucije. Za ove osobe je organizovana radionica sa ciljem njihovog profesionalnog osnaživanja i shvatanja njihove uloge u primjeni principa rodne ravnopravnosti u policiji. U saradnji UP sa DCAF-om i OEBS-om, izrađen je poseban program obuke za policijske službenike na predmetnu temu, po kojem su obučeni treneri u UP, koji izvode obuke u svim organizacionim jedinicama UP. Kao mehanizmi za uspješniju integraciju rodne ravnopravnosti u MO i VCG, prepoznaju se koordinatorka za rodnu ravnopravnost, rodna savjetnica načelnika Generalštaba, službenice za rodnu ravnopravnost i rodni treneri u VCG.
- ***Obuke zaposlenih po pitanjima rodne ravnopravnosti i R SBUN 1325*** – realizovan je niz obuka u cilju podizanja svijesti o značaju R SBUN 1325 i rodnoj ravnopravnosti uopšte, poput oblasti: ljudskih prava, bezbjednosnih aspekata rodne ravnopravnosti, međunarodnog humanitarnog prava, rodno zasnovanog nasilja, seksualnog nasilja, trgovine ljudima, postupanja sa ranjivim grupama, zaštite žena u ratnim i poratnim područjima i tome slično.

- ***Intenzivirana regionalna i međunarodna saradnja*** – na oba vida saradnje se posvećeno radilo kroz različite aktivnosti u cjelokupnom dvogodišnjem periodu. Neke od najvažnijih su:
 - o Učešće predstavnika/ca MO su na Godišnjoj konferenciji NATO Komiteta za rodne perspektive u 2019. i 2020. godini;
 - o učešće predstavnika MO na konferencijama u organizaciji OEBS, SEDM, UNDP SEESAC, kroz razmjenu dobre prakse, informacija i podataka o položaju žena u Vojsci;

- o na regionalnom nivou, u sklopu projekta sa UNDP SEE-SAC, u periodu od 2019. do 2020. godine, organizovali su se sastanci i konferencije sa mehanizmima za rodnu ravnopravnost ministarstava odbrane i oružanih snaga zemalja Zapadnog Balkana na kojima se razmjenjuju informacije o onome što je postignuto, na čemu se trenutno radi i o planiranim aktivnostima;
 - o učešće koordinatorke za rodnu ravnopravnost MUP-a na konferenciji „Institucionalna integracija rodne ravnopravnosti u policijama zemalja regiona”;
 - o sastanak predstavnika MUP i UP sa eksternom evalua-torkom IPA projekta, na temu: „Podrška antidiskriminaciji i politikama rodne ravnopravnosti“;
 - o organizacija međunarodne konferencije posvećene borbi protiv trgovine ljudima na Zapadnom Balkanu;
 - o organizovanje Svjetske konferencije žena u sektoru bezbjednosti;
 - o predstavnici UP su u organizaciji DCAF-a, a u saradnji sa predstavnicima sektora bezbjednosti u Bosni i Hercegovini i R. Sjevernoj Makedoniji, pohađali radionice na temu: „Integritet u sektoru bezbjednosti”, na kojima je jedan od modula bila i tema rodne ravnopravnosti itd.
- ***Uspostavljanje SOS antitrafiking linije*** - u skladu sa obavezama koje proističu iz strateških dokumenata, u koordinaciji i saradnji sa ostalim institucijama i organizacijama, MUP je sproveo niz aktivnosti koje su imale za cilj informisanje šire javnosti o svim aspektima fenomena trgovine ljudima. Kroz kampanju „**Zaustavimo trgovinu ljudima**” i TV spot

„*Stop trgovini ljudima*”, promovisala se i nacionalna SOS antitrafiking linija (11 66 66). U namjeri da se ukaže na neke od oblika ispoljavanja ove pojave poput: seksualne, radne eksploatacije, prisilnog prosjačenja, sklapanja nedozvoljenih brakova, realizovana je kampanja kojom se promovisao SOS telefon, putem kojeg svi zainteresovani građani 24h, besplatno, pozivom sa svih mreža u Crnoj Gori, mogu dobiti sve potrebne informacije u vezi sa problemom trgovine ljudima kao i službama za pomoć. U 2019. godini putem SOS linije za borbu protiv trgovine ljudima bilo je 346 poziva.

- **Rodna mapa** – MLJMP u saradnji sa Kancelarijom UNDP-a u Crnoj Gori, a pod pokroviteljstvom Vlade Austrije, pripremio je elektronsku platformu „Rodna mapa“, koja sadrži rodnu statistiku naše zemlje. Ova platforma na početnoj strani sadrži informacije o demografskoj strukturi Crne Gore, ključne podatke o socio-ekonomskoj situaciji muškaraca i žena, statističke podatke o polovima, kao i ključne pokazatelje indeksa rodne ravnopravnosti. Dostupni su slikoviti prikazi koji omogućavaju praćenje i unaprjeđivanje rodnih pitanja. Mapa upućuje u prioriteta područja vezana za politiku, ekonomiju i rodno zasnovano nasilje, gdje su žene i dalje diskriminirane i nemaju jednake mogućnosti. Aplikacija nudi statistiku, ključne pokazatelje i druge materijale koji mogu biti od koristi u analizi datih oblasti.

- **Skupštinske sjednice Ženskog parlamenta** – održana je u organizaciji Odbora za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore. XI sjednica Ženskog parlamenta bila je posvećena razmatranju ostvarivanja prava žena u zemljama regiona sa akcentom na borbu protiv trgovine ljudima, dok je XII bila posvećena predstavljanju primjene Zakona o rodnoj ravnopravnosti i predstavljanju prvog Indeksa rodne ravnopravnosti za Crnu Goru.

- Regionalna parlamentarna konferencija** - Vestminsterska fondacija za demokratiju, u saradnji sa Odborom za rodnu ravnopravnost i Odborom za ljudska prava i slobode Skupštine Crne Gore, organizovala je regionalnu parlamentarnu konferenciju na temu „*Oснаživanje regionalne saradnje i nadzora zakonodavstva u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti na Zapadnom Balkanu*”, u oktobru 2019. godine na Cetinju. Tokom Konferencije predstavljene su pozitivne međunarodne prakse, kao i iskustva regionalne saradnje u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti na Zapadnom Balkanu i ključna pitanja i prepreke sa kojima se parlamentarni odbori za ljudska prava suočavaju prilikom sprovođenja nadzora nad implementacijom zakonodavstva. Predstavljen je i HUGEN Akcioni plan i aktivnosti opredijeljene za podršku parlamentima Zapadnog Balkana u nadzoru nad zakonodavstvom u oblasti ljudskih prava i rodne ravnopravnosti. Učesnici Konferencije bili su predstavnici odbora za ljudska prava i rodnu ravnopravnost iz parlamenata zemalja Zapadnog Balkana, kao i eksperti/kinje za ljudska prava, rodnu ravnopravnost, parlamentarni nadzor i post-zakonodavni nadzor iz Ujedinjenog Kraljevstva i regiona Zapadnog Balkana.
- Svjetska konferencija žena u sektoru bezbjednosti** – od strane Udruženja policijskih službenica Crne Gore, organizovana je konferencija kojoj je prisustvovalo 80 učesnika iz 18 zemalja svijeta, predstavnici brojnih ambasada i međunarodnih organizacija. Jedan od fokusa Konferencije bio je na činjenici da samo zajedno muškarci i žene mogu doprinijeti kako sistemu bezbjednosti, tako i ličnoj bezbjednosti građana i cjelokupnom društvenom razvoju te da je postizanje rodne ravnopravnosti u sektoru bezbjednosti izazov za sve države. Konferencija je bila prilika i da se kroz konstruktivnu razmjenu mišljenja i iskustava doprinese unapređenju položaja žena u bezbjednosnom sektoru, po ugledu na ono što su međunarodni standardi u ovoj oblasti.

- **Saradnja sa nevladinim organizacijama** –državni organi su u skladu sa Zakonom o nevladinim organizacijama i Odlukom o utvrđivanju prioriternih oblasti od javnog interesa i visine sredstava za finansiranje projekata i programa nevladinih organizacija, imali intenzivnu saradnja sa ovim sektorom. U ovom dijelu posebno se izdvaja: saradnja između MUP i MLJMP u dijelu obuka/kampanja za roditelje, djecu romske i egipćanske populacije, NVO, službenike državne uprave o zaštiti od nasilja u porodici, nasilja nad djecom i dječijih ugovorenih/prisilnih brakova među romskom populacijom; saradnja između MUP-a i NVO sektora kroz realizaciju šest projekata NVO, u oblasti društvene brige o djeci i mladima, po osnovu javnog konkursa „Sprovedenje kampanje za smanjenje potražnje za uslugama žrtava trgovine ljudima“; saradnja MUP-a, MRISS-a i UP-a sa NVO sektorom, uz podršku Britanske ambasade u Podgori-

ci, kroz kampanju protiv dječijih ugovorenih brakova: „*Djeca su djeca*“; saradnja MLJMP sa NVO u projektu pod nazivom „*Zajedno djelujmo protiv nasilja u porodici i dječijih ugovorenih brakova*“; saradnja MO sa pet NVO u okviru različitih projekata, a na osnovu Konkursa „*Vojska Crne Gore – tvoj izbor*“.

2.2.1. Program sprovođenja Akcionog plana za primjenu Rezolucije SBUN 1325 za 2021-2022.

U sastavu nove MRG koja je zadužena za izradu i praćenje sprovođenja Programa NAP za period 2021-2022. godina, imenovana je i predstavnica nevladine organizacije „Prva multikulturalna ženska organizacija u Crnoj Gori – Dijalogom do sloge“. Takođe, MRG

sarađuje, za potrebe realizacije specifičnih aktivnosti i sa predstavnicima drugih organa (sa Centrom za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu) i predstavnicima akademske zajednice.

Drugi program sprovođenja, za period 2021-2022. godine, Vlada Crne Gore je usvojila u septembru 2021. godine.

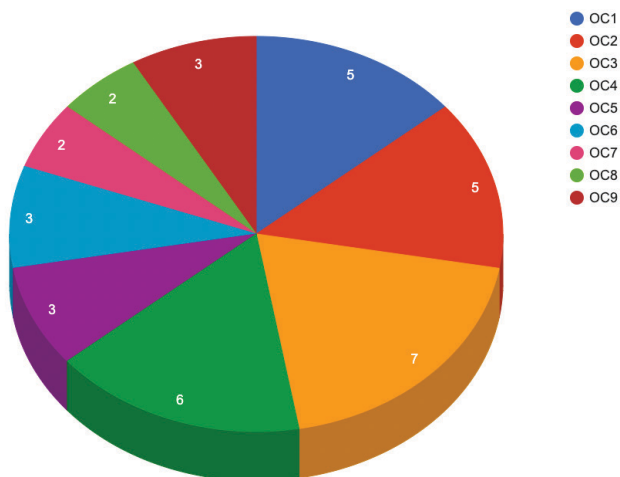
3 strateška cilja

9 operativnih ciljeva

36 aktivnosti

Prikaz strateških i operativnih ciljeva NAP i aktivnosti Programa sprovođenja Akcionog plana za 2021. i 2022. godinu

Za implementaciju navedenih aktivnosti iz Programa sprovođenja 2021-2022. godine, zadužen je 21 nosilac.

Prikaz broja aktivnosti po operativnim ciljevima

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
OC1: Osnažiti ulogu institucionalnih mehanizama za praćenje primjene i sprovođenje Akcionog plana za implementaciju R SBUN 1325 i pratećih rezolucija				
1	Donijeti interne smjernice za izvještavanje o sprovođenju aktivnosti iz Programa Akcionog plana	Usvojene smjernice o izvještavanju o sprovođenju aktivnosti iz Programa NAP.	MO uz koordinaciju MRG	2021
2	Na nivou institucija bezbjednosti usvojiti plan aktivnosti na realizaciji NAP R SBUN 1325 i pratećih rezolucija u institucijama zaduženim za njegovu primjenu	Usvojeni godišnji planovi aktivnosti na realizaciji NAP R SBUN 1325 i pratećih rezolucija u institucijama zaduženim za njegovu primjenu.	MO/VCG, MUP/UP, UIKS, ANB, UPiC	2021-2022
3	Imenovanje kontakt osoba u jedinicama VCG	Imenovane kontakt osobe.	MO/VCG	2022
4	Obuka rukovodilaca i zaposlenih u svim institucijama koje rade na sprovođenju NAP R SBUN 1325 i pratećih rezolucija	-Broj obuka; broj učesnika/ca koji su pohađali obuku iskazani kroz rodnu statistiku (apsolutno i procentualno).	UZK uz koordinaciju MRG	2021-2022
5	Održati sastanak sa predstavnicima akademske zajednice u cilju podsticanja i intenziviranja uključivanja akademske zajednice u davanje smjernica za realizaciju aktivnosti NAP R SBUN 1325 i pratećih rezolucija	Održan sastanak MRG sa predstavnicima univerziteta i definisanje učešća akademske zajednice u davanju smjernica za realizaciju aktivnosti NAP R SBUN 1325 i pratećih rezolucija.	MRG i u saradnji sa univerzitetima Crne Gore	2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
OC2: Jačati rodnu perspektivu kroz učešće u međunarodnim aktivnostima na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija				
6	Integrirati rodnu perspektivu u međunarodne aktivnosti na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija u kojima učestvuje Crna Gora i u godišnje planove na nivou institucija uključiti međunarodne aktivnosti aktivnostima na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija	Broj međunarodnih aktivnosti koje imaju rodnu perspektivu u okviru internih planova institucija, a vezane su za primjenu NAP za R SBUN 1325 i pratećih rezolucija.	MO/VCG, MUP/UP, ANB, UPiC, UIKS, MVP	2021-2022
7	Učešće na sastancima i konferencijama za subjekte bezbjednosti na međunarodnom nivou, obezbijedivanje medijskog praćenja ovih aktivnosti	-Broj posjeta, zajedničkih sastanaka, konferencija i drugih vidova međunarodnih aktivnosti u vezi rodne ravnopravnosti; -broj učesnika/ca iskazani kroz rodnu statistiku (apsolutno i procentualno); -broj medijskih izvještaja.	MO/VCG, MUP/UP, ANB, UPiC, UIKS	2021-2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
8	Podstaći i unaprijediti regionalnu saradnju na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija	-Broj organizovanih regionalnih susreta, okruglih stolova, konferencija i sastanaka; -broj medijskih izvještaja; -broj učesnika.	MVP, MO/ VCG, MUP/ UP, uz koordinaciju MRG	2021-2022
9	Saradnja, razmjena i predstavljanje rezultata i iskustava na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija na nacionalnom nivou kroz učešće na zajedničkim sastancima i konferencijama	-Broj zajednički realizovanih aktivnosti; -broj učesnika/ca.	MRG	2021-2022
10	Izrada dvojezične brošure koja na međunarodnom nivou promoviše NAP i njegovu primjenu.	Izrađen dokument.	MO uz koordinaciju MRG	2021-2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
OC3: U obrazovne programe na svim nivoima integrisati rodnu perspektivu uključujući i aktivnosti na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija, posebno onih koje se odnose na rodne aspekte ljudske bezbjednosti i očuvanje mira u cilju integrisanja rodne perspektive i rodnog obrazovanja u mirovne operacije				
11	Organizovati obuku pripadnika/ca sektora bezbjednosti o R SBUN 1325 i pratećih rezolucija, sa akcentom na ljudska prava, bezbjednosne aspekte rodne ravnopravnosti, međunarodno humanitarno pravo, rodno uslovljeno nasilje, seksualno nasilje, trgovinu ljudima	- Broj održanih obuka; - broj učesnika/ca obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno).	MO/VCG, MUP, ANB, UPiC, UIKS, PA, uz koordinaciju MRG	2021-2022
12	Zajednička obuka mehanizama u sektoru bezbjednosti o rodnoj ravnopravnosti i R SBUN 1325	- Broj održanih obuka; - broj učesnika/ca obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno).	Rodni treneri, MO/ VCG, MUP, ANB, UPiC, UIKS, PA, Radni tim za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru uz koordinaciju MRG	2021-2022
13	Organizovati obuke pripadnika/ca mirovnih i humanitarnih misija na teme: žene u ratnim i poratnim situacijama i u operacijama podrške miru, nasilje nad ženama i djecom, specifične potrebe lokalnih žena	- Broj održanih obuka; - broj učesnika/ca obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno).	MO/VCG, MUP uz koordinaciju MRG	2021-2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
14	Organizovati aktivnosti o R SBUN 1325 i pratećim rezolucijama u okviru pripreme za odlazak na mandat u diplomatsko-konzularnu mrežu i na ispomoc	<p>- Broj održanih sastanaka;</p> <p>- broj osoba koje su prisustvovala sastancima (uključujući i one koji se upućuju na ispomoc u diplomatsko-konzularnim predstavništvima) iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno).</p>	MVP, MO uz koordinaciju MRG	2021-2022
15	Organizovati obuku o R SBUN 1325 i pratećim rezolucijama za zaposlene u pravosuđu	<p>- Broj održanih obuka;</p> <p>- broj osoba koje su prošle obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno).</p>	Centar za obuku u sudstvu i državnom tužilaštvu, MPLJMP u saradnji sa NVO i međunarodnim organizacijama	2021-2022
16	Organizovati obuke pripadnika/ca RAE populacije o posljedicama ranih ugovorenih brakova (nedozvoljenih brakova)	<p>- Broj održanih obuka;</p> <p>- broj osoba koje su prošle obuke iskazan rodno senzitivnom statistikom (izražen apsolutnim brojem i procentualno).</p>	MUP, MPLJMP u saradnji sa NVO i međunarodnim organizacijama, uz koordinaciju MRG	2021-2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
17	Predstavljanje nalaza druge regionalne studije „Položaj žena u oružanim snagama država Zapadnog Balkana“	- Predstavljena studija; - broj učesnika.	MO/VCG, MUP/UP, ANB i predstavnice Radnog tima za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru	2022
OC4: Uvesti rodno balansiranu zastupljenost u aktivnostima sistema bezbjednosti				
18	Donošenje internih smjernica kojima bi se institucije obavezale da rodno-senzitivno izvještavaju na godišnjem nivou o zapošljavanju, zastupljenosti na pozicijama odlučivanja, učešću u misijama i diplomatsko-konzularnim predstavništvima, obukama	- Broj institucija koje su usvojile interne smjernice; - broj institucija koje izvještavaju.	MO/VCG, MUP/UP, ANB, UPiC, UIKS uz koordinaciju MRG	2021
19	U sastavu članova selekcionih komisija, imenovati najmanje jednu ženu	- Broj formiranih komisija; - broj žena (izražen u apsolutnim i procentualnim vrijednostima).	MO i UzK	2021-2022
20	Organizovanje obuke za predstavnike institucija koje rade na sprovođenju NAP-a o važnosti učešća žena u odlučivanju i mirovnim procesima	- Broj obuka; - broj učesnika.	UzK uz koordinaciju MRG	2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
21	Praćenje rada Radnog tima za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru	-Broj održanih sastanaka; - broj zajedničkih aktivnosti; - broj sprovedenih aktivnosti; -sačinjeni izvještaji o radu Radnog tima.	MO uz koordinaciju Radnog tima za umrežavanje žena u bezbjednosnom sektoru	2022
22	Evidenciju po polu i rodno razvrstanu statistiku u sektoru bezbjednosti koristiti prilikom izvještavanja o realizaciji NAP za R SBUN 1325 i pratećih rezolucija od strane aktera koji rade na njihovoj primjeni	Rodno senzitivni statistički podaci korišćeni prilikom izvještavanja o primjeni NAP za R SBUN 1325 i pratećih rezolucija.	MO/VCG, MUP/UP, ANB, UPiC, UIKS, PA uz koordinaciju MRG	2022
23	Publikovati rodno razvrstanu statistiku u sektoru bezbjednosti u zvaničnim publikacijama MONSTAT-a	Objavljena publikacija.	MONSTAT, MO/VCG, MUP/UP, ANB, UPiC, UIKS, PA	2022
OC5: Povećati zastupljenost žena u aktivnostima i procesima donošenja odluka u sektoru bezbjednosti i izgradnje mira				
24	Povećati broj žena koje učestvuju u mirovnim i humanitarnim misijama u kojima učestvuje Crna Gora	Broj žena u sastavu vojnog kontingenta i sastavu policijske misije u odnosu na broj muškaraca (izražen u apsolutnim ciframa i procentualno).	MO/VCG, UP	2021-2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
25	Kroz kampanje i medije promovisati aktivnosti žena koje su učestvovalе u mirovnim misijama	Broj medijskih nastupa žena koje su učestvovalе u mirovnim misijama; Broj aktivnosti na promovisanju aktivnosti žena u mirovnim misijama.	MO/VCG, UP u saradnji sa medijima i uz koordinaciju MRG	2021-2022
26	Snimiti zajedničke promotivne spotove o ženama u bezbjednosnom sektoru i ženama koje su učestvovalе u mirovnim i humanitarnim misijama	Broj objavljenih spotova.	MO/VCG i UP uz koordinaciju MRG	2021-2022
OC6: Podizati nivo svijesti o rodno zasnovanoj diskriminaciji, rodno zasnovanom nasilju i nasilju nad ženama i uspostaviti djelotvornu preventivnu zaštitu žena i djevojaka od rodno zasnovane diskriminacije, rodno zasnovanog nasilja i nasilja nad ženama				
27	Organizovanje obuka s ciljem podizanja nivoa svijesti o rodno zasnovanom nasilju i nasilju nad ženama, kao društvenom problemu	- Broj obuka, seminara, radionica, treninga i dr; - broj učesnika/ca.	MO/VCG, MUP, ANB, UPiC, UIKS, MFISS, uz koordinaciju MRG	2021-2022
28	Sprovođenje kampanja i medijsko praćenje s ciljem podizanja nivoa svijesti o rodno zasnovanom nasilju i nasilju nad ženama kao društvenom problemu	- Broj kampanja; - broj emisija ili naslova u medijima; - broj podijeljenih brošura, flajera, materijala u vezi sa predmetnom temom.	MO/VCG, MUP/UP, ANB, UPiC, UIKS, MFISS, uz koordinaciju MRG	2021-2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
29	Obuka članova MRG o Regionalnom priručniku o sprečavanju i reagovanju na rodno zasnovanu diskriminaciju, seksualno uznemiravanje i zlostavljanje u ministarstvima odbrane i oružanim snagama zemalja Zapadnog Balkana	- Broj obuka; - broj učesnika.	MO u saradnji sa članovima MRG	2022
OC7: Podizanje nivoa svijesti šire javnosti o problemu trgovine ljudima i uspostaviti djelotvornu preventivnu zaštitu žena i djevojaka od trgovine ljudima				
30	Organizovanje obuka s ciljem podizanja nivoa svijesti javnosti o pojavnim oblicima trgovine ljudima, sa posebnim osvrtom na prosjačenje, rane ugovorene brakove (nedozvoljeni brakovi) i radnu eksploataciju	- Broj obuka; - broj učesnika/ca.	MUP, MPLJMP, MFISS uz koordinaciju MRG	2021-2022
31	Sprovođenje kampanja i medijsko praćenje s ciljem podizanja nivoa svijesti o pojavnim oblicima trgovine ljudima, sa posebnim osvrtom na prosjačenje, rane ugovorene brakove (nedozvoljeni brakovi) i radnu eksploataciju	- Broj kampanja; - broj emisija, ili natpisa u medijima.	MUP, MPLJMP, MFISS uz koordinaciju MRG	2021-2022
OC8: Unaprijediti saradnju na primjeni R SBUN 1325 i pratećih rezolucija				
32	Organizovati kampanje i medijske promocije radi podizanja nivoa svijesti javnosti o mogućnostima školovanja i zapošljavanja žena u sektoru bezbjednosti	- Broj kampanja; - broj emisija, nastupa u medijima ili natpisa u medijima.	MO, MUP/ UP i PA i uz koordinaciju MRG	2021-2022

R.br.	Aktivnost	Indikator	Nadležne institucije	Rok
33	Obuka rodnih trenera na temu zaštite žena i djevojaka u konfliktnim zonama	-Broj obuka; -broj rodnih trenera koji su učestvovali na obukama.	MO/VCG, MUP/UP uz koordinaciju MRG	2022
OC9: Unaprijediti efikasnost praćenja realizacije NAP za primjenu R SBUN 1325 i pratećih rezolucija				
34	MRG jednom godišnje izvještava o sprovođenju NAP za primjenu R SBUN 1325 i pratećih rezolucija Vladu Crne Gore i Odbor za rodnu ravnopravnost, a članovi MRG dostavljaju polugodišnje izvještaje MO. Objavljivanje godišnjeg izvještaja na zvaničnim sajtovima Vlade i ministarstava koja su angažovana u sprovođenju aktivnosti utvrđenih NAP za realizaciju R SBUN 1325 i pratećih rezolucija	- Podniet godišnji izvještaj za 2021. godinu i izrađen polugodišnji izvještaj za 2022. godinu; - objavljeni izvještaji na zvaničnim sajtovima Vlade i ministarstava koja su angažovana u sprovođenju aktivnosti utvrđenih NAP za realizaciju R SBUN 1325 i pratećih rezolucija.	MO uz koordinaciju MRG	2021-2022
35	Medijsko praćenje aktivnosti od značaja MRG	- Broj objava; - broj medijskih natpisa.	MO uz koordinaciju MRG	2021-2022
36	Izraditi predlog Izvještaja o sprovođenju NAP za primjenu R SBUN za četvorogodišnji period	- Izrađeni nalazi evaluacije; - izrađen predlog izvještaja.	MO uz koordinaciju MRG	2022

3. MONITORING, EVALUACIJA I IZVJEŠTAVANJE O SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA ZA PRIMJENU R SBUN 1325

Strateški dokumenti, pa i ovaj NAP se izrađuju, njihovo sprovođenje se prati i o njima se izvještava na osnovu definisanih procedura u okviru Uredbe o načinu i postupku izrade, usklađivanja i praćenja sprovođenja strateških dokumenata⁸. Detaljniji postupci, monitoringa, evaluacije i izvještavanja propisani su Metodologijom razvijanja politika, izrade i praćenja sprovođenja strateških dokumenata, na koju se poziva i Uredba.

Monitoring se vrši kontinuiranim praćenjem sprovođenja NAP i to kroz praćenje realizacije pratećih programa. O implementaciji programa izvještava se jednom godišnje, odnosno godišnji izvještaji se dostavljaju Vladi, na usvajanje, uz mišljenja Generalnog sekretarijata Vlade, na njegovu strukturu i sadržaj.

Pored godišnjeg izvještaja, Uredba propisuje i obavezu izrade završnog izvještaja koji se podnosi na kraju sprovođenja NAP i obuhvata izvještaj za cjelokupno vrijeme sprovođenja NAP. Pored svih elemenata godišnjeg izvještaja, završni izvještaj sadrži i nalaze evaluacije koju vrše nezavisni interni ili eksterni subjekti.

U izvještavanju o sprovođenju Programa NAP učestvuju svi članovi MRG koji su zaduženi za inicijativu, organizaciju, realizaciju ili praćenje sprovođenja aktivnosti iz nadležnosti organa iz kojih dolaze, ali i za saradnju sa drugim članovima MRG prilikom organizacije, realizacije ili praćenja sprovođenja aktivnosti definisanih u okviru programa sprovođenja NAP.

Izvještaji se obično podnose, od strane članova MRG, u prvom kvartalu tekuće za prethodnu godinu Ministarstvu odbrane koji je

⁸ Službeni list Crne Gore”, br. 54/18 od 31.07.2018

ujedno i nosilac izrade NAP i izvještaja o njegovom sprovođenju. Nakon sačinjavanja objedinjenih izvještaja, nacrti se šalju organima koji su odredili članove MRG iz razloga što su, u krajnjem, organi nosioci određenih aktivnosti, odnosno oni koji zvanično predlažu i imaju odgovornost za realizaciju određenih mjera.

Po usvajanju izvještaja na Vladi, Odbor za rodnu ravnopravnost Skupštine Crne Gore ih razmatra i daje mišljenja. Zbog transparentnosti i važnosti pitanja rodne ravnopravnosti i R SBUN 1325, izvještaji se objavljuju na zvaničnoj web stranici Ministarstva odbrane.

ŽENE, MIR I BEZBJEDNOST

**BUDITE AKTIVNE,
OBLIKUJTE BUDUĆNOST!**

**PRIDRUŽI SE...
BUDI DIO NAS...**

www.mod.gov.me
www.facebook.com/vojskacrnegoreimladi/
www.facebook.com/ministarstvoobranecg/
www.instagram.com/ministarstvoobranecrnegore/

BUDI DIO NAŠEG TIMA ZA VIŠE ŽENA U POLICIJI!

Impresum

AUTORKE OVE PUBLIKACIJE SU:

Nataša Mijanović

šefica Odsjeka za planiranje ljudskih resursa
i koordinatorka za rodnu ravnopravnost u Ministarstvu odbrane,
Direktorat za upravljanje ljudskim resursima, Ministarstvo odbrane;

Milka Glomazić

samostalna savjetnica II u Odsjeku za planiranje ljudskih resursa,
Direktorat za upravljanje ljudskim resursima, Ministarstvo odbrane;

Marica-Maša Zeković

samostalna savjetnica III u Odsjeku za planiranje ljudskih resursa,
Direktorat za upravljanje ljudskim resursima, Ministarstvo odbrane;

Biljana Dulović

načelnica Službe za ljudske resurse, kadrovske i pravne poslove
u Upravi policije i koordinatorka za rodnu ravnopravnost u Upravi policije;

Jelena Tomić

rukovoditeljka Odjeljenja za međunarodnu saradnju i odnose s javnošću,
Polijska akademija.

Dizajn i prelom:

Damjan Dobrila

Tehničku pripremu, dizajn i štampanje ove publikacije podržao je Centar za kontrolu malokalibarskog i lakog naoružanja u Jugoistočnoj i Istočnoj Evropi (SEESAC) Programa Ujedinjenih naroda za razvoj (UNDP) kroz regionalni projekt *Jačanje regionalne saradnje u uključivanju rodne perspektive u reformi sektora bezbjednosti na Zapadnom Balkanu*, koji finansiraju vlade Norveške i Slovačke Republike

<https://www.gov.me/mod>

@defence_mne

@ministarstvodbranecg

@ministarstvodbranecrnegore

<https://www.gov.me/mup/policija>

the 1990s, the number of people in the world who are illiterate has increased from 1.2 billion to 1.5 billion.

There are many reasons for this. One is that the population of the world is growing so fast that the number of people who are illiterate is increasing. Another reason is that the quality of education is so poor that many people who are literate are unable to read and write. A third reason is that many people who are literate are unable to use their skills in a way that is useful to them. For example, many people who are literate are unable to read a newspaper or a book.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers.

Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers. Another way is to improve the quality of the curriculum. A third way is to improve the quality of the facilities. For example, many schools do not have enough books or papers. Another way is to improve the quality of the learning environment. For example, many schools do not have enough desks or chairs.

There are many ways to improve the quality of education. One way is to improve the quality of the teachers.